

UDENRIGSMINISTERIET

EUKOOR, sagsnr.: 25/18738

Den 8. maj 2025

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 20. maj 2025

SAMLENOTAT

- 1. Ruslands aggression mod Ukraine** Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
- Politisk drøftelse **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
 - KOM-dokument foreligger ikke. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
- 2. Situationen i Mellemøsten**4
- Politisk drøftelse 4
 - KOM-dokument foreligger ikke. 4

1. Ruslands aggression mod Ukraine

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Drøftelsen forventes at fokusere på aktuelle fredsforhandlinger, EU's bidrag til sikkerhedsgarantier til Ukraine og sanktioner. Den ukrainske udenrigsminister ventes at deltage virtuelt i begyndelsen af mødet. Regeringen finder det afgørende at fortsætte langsigtet og tilstrækkelig militær støtte til Ukraine og støtter op om de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan opnås enighed om i EU.

2. Baggrund

Trump-administrationen har siden dens tiltrædelse arbejdet på at afslutte Ruslands aggression mod Ukraine hurtigst muligt. Administrationen har dog de seneste uger skabt tvivl om USA's fortsatte engagement og truet med at trække sig som fredsmægler, hvis ikke der sker fremskridt i forhandlingerne. Samtidig fortsætter Rusland med at udføre luftangreb rettet mod mål overalt i Ukraine med store civile tab som følge, ligesom de russiske styrker fortsat presser Ukraine på fronten.

Der pågår aktuelt overvejelser om EU's mulige bidrag til sikkerhedsgarantier til Ukraine, herunder gennem en revision af mandaterne for henholdsvis EU's militære træningsmission EUMAM Ukraine og civile mission EUAM Ukraine i tilfælde af en våbenhvile eller anden fredsløsning.

Parallelt hermed fortsætter E3's (UK, Frankrig og Tysklands) bestræbelser på at støtte Ukraine og samtidig gøre den europæiske stemme gældende ved forhandlingsbordet, hvilket man bakker fuldt ud op om fra dansk side.

Den 16. sanktionspakke blev vedtaget i forbindelse med rådsmødet den 24. februar 2025. Kommissionen og EU's Højtstående Repræsentant har igangsat arbejdet med en 17. sanktionspakke.

Danmark har siden Ruslands invasion af Ukraine ydet 63,5 mia. kr. i militær støtte til Ukraine og ca. 6,3 mia. kr. i civil støtte.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes fokus at være på aktuelle fredsforhandlinger, EU's mulige bidrag til sikkerhedsgarantier til Ukraine, herunder via EU-missionerne EUMAM og EUAM samt sanktioner. Den ukrainske udenrigsminister forventes at deltage virtuelt i begyndelsen af mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser og konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er fortsat overordnet bred opbakning blandt medlemslandene til politisk, militær, økonomisk og humanitær støtte til Ukraine. Der forventes overordnet bred enighed om nødvendigheden af fortsatte leverancer af militær støtte til Ukraine. På samme vis er der blandt størstedelen af EU-landene opbakning til muligheden for at bidrage til sikkerhedsgarantier for Ukraine, herunder gennem EU-missionerne EUMAM og EUAM i tilfælde af en våbenhvile eller anden fredsløsning. Endvidere ønsker et stort flertal af medlemslandene at vedtage en ny sanktionspakke inden sommeren.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fortsætter støtten til Ukraine både politisk, militært, civilt og via støtte til privatsektoraktiviteter. Det er afgørende, at der sikres langsigtet og tilstrækkelig finansiering til militær støtte til Ukraine, både bilateralt og gennem EU, så længe dette er nødvendigt. Regeringen støtter fortsat op om de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan opnås enighed om i EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. april 2025.

2. Situationen i Mellemøsten

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Ift. Israel/Palæstina forventes fokus på den bekymrende udvikling i Gaza og på Vestbredden samt på arbejdet for at fremme en to-statsløsning. Fsva. Syrien ventes fokus på den politiske og humanitære situation samt sanktionssporet. Regeringen bakker op om hidtidige EU-erklæringer om Israel/Palæstina, herunder støtte til Det Palæstinensiske Selvstyre og fordømmelse af den yderligere eskalering på Vestbredden, samt opfordring til ophævelse af Israels blokade af Gaza og restriktioner på humanitære aktørers evne til at operere i Gaza og på Vestbredden. Regeringen bakker ligeledes op om, at EU støtter op om en inkluderende politisk transition i Syrien samt yderligere reversible sanktionslempelser, såfremt situationen i landet tilsiger det.

2. Baggrund (fra 5. maj 2025)

Det israelske sikkerhedskabinet godkendte den 4. maj 2025 planer om en ny, stor militær offensiv i Gaza, men timingen herfor er endnu ukendt. Ifølge sundhedsmyndighederne i Gaza er over 2.300 dræbt og over 5.900 sårede siden Israels genoptagelse af militære operationer i Gaza den 18. marts, mens det samlede tabstal er på over 52.400 siden den 7. oktober 2023. Israel har siden den 2. marts 2025 blokeret for al indførsel af humanitær nødhjælp til Gaza. Ifølge FN er den humanitære situation i Gaza formentligt på det værste punkt siden konflikten start i oktober 2023. Af de tilbageværende 59 israelske gidsler i Gaza menes 24 at være i live.

På Vestbredden har den israelske militære operation indledt den 21. januar særligt haft store konsekvenser for en række byer og flygtningelejre i det nordlige Vestbredden, hvor omkring 40.000 fortsat er fordrevet fra deres hjem. Samtidigt er bosætteraktiviteter øget og bosættervolden eskaleret.

I forbindelse med EU's højniveaudialog med Det Palæstinensiske Selvstyre den 14. april fremlagde EU-Kommissionen en støttepakke til Palæstina på omkring 1,6 milliarder euro for perioden 2025-2027. Der er herunder givet tilsagn på ca. 620 mio. euro i støtte til Selvstyret, hvor udbetalingerne af støtten vil være knyttet til Selvstyrets implementering af reformer. Frankrig forventer sammen med Saudi-Arabien at være værter for en højniveau-konference i FN-regi medio juni i New York om to-statsløsningens implementering.

I Syrien er situationen fortsat skrøbelig. Der er store humanitære behov, og landet befinder sig i en dyb økonomisk krise, hvilket forstærkes af, at et stigende antal flygtninge (flere end 472.000) og internt fordrevne er vendt tilbage siden magtskiftet. Senest er der b.l.a. også set en opblussen af sekteriske spændinger i drusisk-dominerede områder. EU's sanktionssuspenderinger monitoreres tæt og vurderes løbende med henblik på tilpasning eller genoptagelse af sanktionerne, hvis udviklingen går i den forkerte retning.

3. Formål og indhold

Ift. Israel/Palæstina forventes fokus på behovet for en varig våbenhvile samt den katastrofale humanitære situation i Gaza, Israels blokade af Gaza og frigivelse af alle gidsler. Der ventes ligeledes fokus på den bekymrende udvikling på Vestbredden samt på arbejdet for at fremme en to-statsløsning. Ift. Syrien ventes fokus på den politiske- og humanitære situation og sanktionssporet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Trods velkendte forskelle ift. Israel/Palæstina-konflikten er der bred enighed om behovet for en varig våbenhvile, forbedring af den humanitære situation i Gaza, støtte til Det Palæstinensiske Selvstyre samt behovet for en to-statsløsning. Ift. Syrien er der enighed om at støtte en inkluderende politisk proces med udgangspunkt i resolution 2254, støtte til den syriske befolkning samt at skabe forudsætninger for internt fordrevne og flygtninges tilbagevenden. EU har fordømt de voldelige angreb i kystområderne i marts og er enige om, at overgangsretfærdighed i Syrien er vigtig for den fremtidige stabilitet i landet. Dertil er der enighed om at støtte Syriens suverænitet, territoriale integritet, uafhængighed og bekæmpelse af terrorisme.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om hidtidige EU-erklæringer om Israel/Palæstina, som bl.a. opfordrer til, at parterne vender tilbage til fuld efterlevelse af våbenhvileaftalen, herunder med frigivelse af alle gidsler og indgåelse af en varig våbenhvile samt forbedring af den humanitære situation, herunder uhindret humanitær adgang og ophør for restriktioner på humanitær nødhjælp. Dertil fordømmes den yderligere eskalering på Vestbredden og ethvert forsøg på at hindre UNRWA's evne til at udføre sit mandat. Regeringen bakker op om bestræbelserne på at fremme en to-statsløsning, herunder gennem at styrke og reformere Det Palæstinensiske Selvstyre. Regeringen bakker ligeledes op om at understøtte en inkluderende politisk transition i Syrien og yderligere reversible sanktionslempelser, såfremt situationen i landet tilsiger det.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. april 2025.